

En perfekt kompr

För svenska XTZ är filosofin lika enkel som konsekvent genomförd: bygg så bra högtalare som det över huvud taget går med givna prisbegränsningar, och sälj själv direkt till konsumenten. Och med detta i bakhuvudet kollar vi in 95-serien.

XTZ är absolut inget billigt märke, titta bara på deras Divine: en högtalare som definitivt platsar i det audiofila finrummet. Däremot har de konsekvent levererat mycket ljud för pengarna, och jag är personligen extra förtjust i deras subbasar. Inte så mycket för att de kan prestera massiva ljudtryck, utan mer tack vare den grymma kontroll och de fina inställningsmöjligheterna

detta test, till och med subbasen, är möjligheten att öppna och stänga basreflexportarna med skumgummiproppar, som förresten sitter i vid leverans. Med hjälp av propparna, den pedagogiska bruksanvisningen och en skön provlyssningssession optimerar du lätt detta högtalarsystem för just ditt rum och din smak.

Precis som rubriken antyder satsar XTZ på att hela tiden jaga "rätt" kompromisser, för att få till något som är så bra man kan göra det i varje givet prisintervall. Med detta inte sagt att märkets alla högtalare är bäst på varena paramater, men man vinnlägger sig hela tiden om att sätta alla grundläggande parametrar rätt.

Angående subbasen 99W12.16 finns egentligen inte mycket att säga. Vi har tidigare prisat den som testvinnare, och den har inte blivit sämre: närmast perfekta kompromisser i prisläget 5 000 kronor, och den matta finishen på testlådan gör att damm och annat inte syns lika tydligt. Och vill du ha mer bas – köp en till likadan!

Uppställning

Jag börjar med att spela in högtalarna ett par dygn, hela klabbet får stå på med The Polices Certifiable i Blu-rayspelaren på lagom volym. Därefter tog jag tag i högtalarplaceringen. Centern hamnar där den bör, alltså under teven och riktad rätt mot oss i lyssnarsoffan. Surroundhögtalarna placeras på de höga stativen vi alltid använder, så inget pyssel behövs där. Fronthögtalarna däremot får en hel del kärlek när det gäller placeringen, och jag laborerar med allt från 30 till 100 cm mellan högtalare och bakvägg, invinklat och rakt ut. Slutresultatet blir 55 cm från bakvägg, invinklade lite lätt (mot en punkt 2 meter bakom lyssningspositionen ungefär) och med båda skumpluttarna i. Nu har vi den bästa balansen av stereoperspektiv, basåtergivning och upplevd linjäritet.

Men fronterna och diskantregleringen då? För mer engagerad musiklyssning bör du använda högtalarna med diskanten i noll-läge och fronterna av, medan vi i biosammanhang gillade +3-läget samt fronterna på, och surroundhögtalarna fick stå utan diskantthöjning men med fronter på.

som erbjuds. Och likadant är det med högtalarna, det finns stora möjligheter att anpassa dem till just dina behov.

Inga krusiduller

95-serien är tillverkad i folierad 18 mm MDF, med lådor som är rejält stagade och föredömligt stumma. Fronthögtalarna är mycket diskreta så länge fronterna lämnas på, men tar du av dem blottas en minst sagt potent elementuppsättning: överst en hornladdad banddiskant, under denna ett mellanregister och därefter ett par basar. Alla element i serien (utom banddiskanten) har koner i polypropylen och korgar i aluminium. Banddiskantens membran är hartsbelagd aluminium, medan själva hornet är i aluminium. Resten av högtalarserien har samma typ av element, men då med 6,5-tummarna som mellanregister.

Inuti lådorna är det som sagt ordentligt stagat och dämpat, men även filtret har komponenter av bra kvalitet. Gemensamt för alla högtalare i

”Slutomdömet för detta XTZ-system blir att det är ett för prisklassen oerhört bra biosystem”

omiss

Basen är helt oproblematisks att placera, och hamnar följaktligen snabbt på ett av mina quick-fix-ställen i vårt lyssningsrum: längs vänster vägg, halvvägs mellan lyssningsposition och bakvägg. Eq-omkopplarna är mycket effektiva, och tillsammans med exempelvis XTZs eget datorprogram för mätning kan du justera in subbasen mycket smidigt.

Nivåmässigt är hela paketet mycket bra matchat, och jag mäter in $\pm 0,5$ dB med justeringar under 3 dB totalt.

En smart kompromiss

Eftersom The Polices Blu-ray Certifiable redan sitter i BD-spelaren börjar jag med att kika på den. Detta retar ganska snabbt upp mina arbetskamrater för jag dammar på så in i h-e, och då förslår inte våra -40 dB-dörrar långt. Och med gott källmaterial (Dts MA HD) kan man klappa på duktigt starkt med detta system!

Efter en vänlig tillsägelse (läs: skäll) tvingas jag sänka volymen till något man kanske kan kalla normal lägenhetsvolym, eventuellt lite högre (typ 10 dB eller så...), och så fort mina öron vant sig vid den relativa tystnaden njuter jag igen. Det här är ju jättebra!

Jag byter till lite fet Arnold-action, och panoreringarna sitter lika bra som baskrevaderna och de små plink-detaljerna. Ljudbubblan är av medelformat, det känns alltså ungefär lika stort (om än högre) som rummet jag sitter i. Som filmsystem är det bara att vifta med tummarna uppåt, detta är grymt kul och bra!

Jag sansar mig lite och slänger i en cd med XTC, Wasp Star, och gillar det jag hör. Jag gillar det starkt. Kör man utan sub i stereoläge blir det dock en aning tunt, men det löser jag kvickt genom att rycka de undre skumgummipropparna (vilket ger en högre portfrekvens än de övre). Fast bäst

Banddiskanten får hjälp av ett horn som är gjutet i aluminium! Notera också avsaknaden av fästen för högtalarfronten, som i stället sitter fast med magneter.

Inställningsmöjligheterna är, som vanligt hos XTZ, minst sagt goda. Här finns möjlighet att öka diskantnivån 3 dB, att tri-wira eller tri-ampa, samt att anpassa basåtergivningen genom att låta portarna vara öppna eller slutna. Och eftersom de två portarna har olika längd kan du anpassa lådan på flera olika sätt.

blir det med alla proppar i och lite subbas, delad lågt som tusan. Och här är ett litet problem du kan få med detta system: allra fetast musikåtergivning får man med propparna i och subben delad vid 40 Hz, men då sabbar man lfe-kanalen. Så antingen får du helt enkelt ratta om delningen när du lyssnar på musik, eller så är det bara att gilla läget. Och det är inte så värst svårt, åtminstone inte om du gillar någorlunda modern (säg 80-talet och framåt) musik.

Jag slänger i Stevie Ray Vaughans In Step, och får till och med hifi-räven Mats Meyer-Lie att dra lite på smilbanden. Här har vi alltså ett högtalarsystem som fungerar grymt till bio och lika bra till musik, eller? Ja, nästan. Det är nu det jag berörde tidigare i artikeln kommer in, de kompromisser man oundvikligen måste göra för att kunna bygga så här bra högtalare för den i sammanhanget blyga pengan. Det är när vi spelar en gammal Rolling Stones-platta som kallduschen

Jag skruvar gärna isär saker, och när dämpullen dragits ur lådan hittar jag ett mycket prydligt delningsfilter. Snyggt!

kommer. Det låter inte speciellt bra, och plötsligt är det inte lika kul att lyssna. Jag tror först att något gått sönder, men SRV låter precis lika bra som förut, och efter lite skivfipplande inser jag att XTZ-systemets kompromiss är att det inte hanterar skramlig gammal musik på något vidare bra sätt. Glesare, eller mindre larmig, gammal musik (till exempel Buddy Holly, Elvis och The Coasters) låter dock kanon, precis som all någorlunda modern musik. Och film, såklart. Film fungerar helt underbart bra.

Slutomdömet om detta XTZ-system blir att det är ett för prisklassen oerhört bra biosystem, som dessutom hanterar det mesta i musikväg på ett föredömligt sätt. Med ett totalpris på 15 000 kronor har XTZ definitivt fått fram en vinnare! Jag ser dessutom att någon färg verkar vara lite billigare, så kolla noga innan du slår till.

/Magnus Fredholm, foto Mats Meyer-Lie

FAKTA XTZ 95-SERIEN 5.1

FRONT 95.44

Typ Trevägs basreflex **Bestyckning** 2x6,5" bas, 5,25" mellanregister, banddiskant med horn
Mått (BxHxD) 218x1080x350 mm **Vikt** 25 kg

CENTER 95.33

Typ Tvåvägs basreflex **Bestyckning** 2x6,5" mellanregister, banddiskant med horn
Mått (BxHxD) 600x218x288 mm **Vikt** 12,5 kg

SURROUND 95.24

Typ Trevägs basreflex **Bestyckning** 6,5" mellanregister, banddiskant med horn
Mått (BxHxD) 218x384x288 mm **Vikt** 9 kg

SUBBAS 99W12.16

Typ Basreflex **Bestyckning** 12" bas **Effekt** 300 W RMS **Delningsfilter** Steglöst 40-250 Hz, 18 dB/oktav
Subsonicfilter Valbart, 40 Hz 18 dB/oktav **Fas** Steglös **Eq** Eq 1: 0/+7 dB runt 25 Hz, Eq 2 0/+7 dB runt 50 Hz
Mått (BxHxD) 350x500x400 mm **Vikt**: 30,5 kg

En härlig subbaspanel för oss som gillar att fixa och trixa. Steglöst filter och fas såklart, men också två eq-vippor samt subsonicfilter, och alla ingångar du kan tänkas behöva.